Frank Bold
Advokáti

Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 6
657 40 Brno

Datovou zprávou

Ke sp. zn. 10 As 98/2023

Žalobci:

a) Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s., sídlem Purkyňova 2933/2, 695 01 Hodonín, IČO: 49454544
b) Obec Archlebov, sídlem Archlebov č. p. 2, 696 33 Archlebov, IČO: 00284751
c) Město Hodonín, sídlem Masarykovo nám. 53/1, 695 35 Hodonín, IČO: 00284891
d) Město Kyjov, sídlem Masarykovo nám. 30/1, 697 01 Kyjov, IČO: 00285030
e) Obec Moravský Písek, sídlem Velkomoravská 1, 696 85 Moravský Písek, IČO: 00285137
f) Obec Mutěnice, sídlem Masarykova 200, 696 11 Mutěnice, IČO: 00285145
g) Obec Starý Poddvorov, sídlem Starý Poddvorov 230, 696 16 Starý Poddvorov, IČO: 00285293
h) Město Veselí nad Moravou, sídlem tř. Masarykova 119, 698 01 Veselí nad Moravou, IČO: 00285455
i) Obec Vnorovy, sídlem Hlavní 750, 696 61 Vnorovy, IČO: 00285480
j) Město Vracov, sídlem náměstí Míru 202, 696 42 Vracov, IČO: 00285498
k) Obec Dolní Bojanovice, sídlem Hlavní 383, 696 17 Dolní Bojanovice, IČO: 00284858
l) Město Uherský Ostroh, sídlem Zámecká 24, 687 24 Uherský Ostroh, IČO: 00291480

Právně zastoupeni:

Mgr. Pavlem Černým, advokátem ve Frank Bold Advokáti, s.r.o., sídlem Údolní 33, 602 00 Brno, zapsaným v seznamu advokátů České advokátní komory pod ev. č. 12813, ID DS: tgqhuep (*plné moci žalobců a)-k) jsou součástí správního spisu*)

Žalovaný:

Český báňský úřad, IČO: 00025844, sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha 1

Osoba zúčastněná na řízení (stěžovatel):

České štěrkopísky spol. s r.o., sídlem Cukrovarská 34, 190 00 Praha 9 – Čakovice, IČO: 27584534
Právně zastoupena: Mgr. Tomášem Uherkem, advokátem, sídlem Jandova 8, 190 00 Praha 9

Vyjádření ke kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení

Přílohy:

- *plná moc žalobce l)*
- *číslo 7/2017 časopisu Vodní hospodářství v elektronické podobě*
- *provozní evidence odběrů vody žalobce a) ze zdroje Bzenec komplex za období let 1996-2001*

I. Úvod

(1) Žalobcům byl dne 18. 7. 2023 doručen datovou schránkou jejich právního zástupce přípis Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2023, č. j. 10 As 98/2023-73, s informacemi o řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení, společnosti České štěrkopísky spol. s r.o. (dále jen „**stěžovatel**“) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 3. 2023, č. j. 31 A 84/2022-762 (dále jen „**napadený rozsudek**“), jež obsahuje také výzvu k vyjádření se k přiložené blanketní kasační stížnosti stěžovatele ze dne 28. 4. 2023 a jejímu doplnění ze dne 22. 6. 2023, a to ve lhůtě 1 měsíce od obdržení přípisu.

(2) Žalobci tímto předesílají, že s podanou kasační stížností nesouhlasí a ve stanovené lhůtě podávají následující vyjádření.

II. Vyjádření ke kasační stížnosti

1. K rozsahu přezkumu odborných podkladů soudem

(3) Stěžovatel svou kasační stížnost odůvodňuje především překročením limitů pro posuzování odborných otázek, když se krajský soud v napadeném rozsudku podrobně zabýval jádrem věci, jímž je i dle samotného stěžovatele odborné hodnocení hydrogeologických poměrů a rizik těžby pro zdroj pitné vody v dotčeném území. Jak popisuje i stěžovatel ve své kasační stížnosti, krajský soud nejprve v napadeném rozsudku zdůraznil, že úkolem správních orgánů bylo veškeré podklady rozhodnutí řádně vyhodnotit, k čemuž soud následně poskytl také popis procesních postupů, kterými se měly správní orgány při řádném vyhodnocení odborných podkladů řídit.

(4) Dle žalobců je zcela logické, že se krajský soud sám musel do určité míry zabývat obsahem všech relevantních odborných podkladů, aby mohl vyhodnotit, zda je příslušné správní orgány náležitě vyhodnotily. K tomu žalobci a)-k) dodávají, že nesprávné posouzení znaleckých posudků žalovaným byl také jeden z hlavních žalobních bodů jejich žaloby (konkrétně se jednalo o 1. žalobní bod). Již pod tímto bodem žaloby uvedli žalobci a)-k) také odkazy na relevantní judikaturu.

(5) Pro úplnost žalobci opakují, že podle výchozí zásady pro hodnocení znaleckých posudků soudem, kterou formuloval například Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. III. ÚS 299/06, platí, že „*znalecký posudek je nutno hodnotit stejně pečlivě* ***jako každý jiný důkaz, ani on nepožívá žádné větší důkazní síly, a musí být podrobován všestranné prověrce nejen právní korektnosti, ale též věcné správnosti.*** *Hodnotit je třeba celý proces utváření znaleckého důkazu, včetně přípravy znaleckého zkoumání, opatřování podkladů pro znalce, průběh znaleckého zkoumání, věrohodnost teoretických východisek, jimiž znalec odůvodňuje své závěry, spolehlivost metod použitých znalcem a způsob vyvozování závěrů znalce.*“ Citovaný závěr Ústavního soudu následně potvrdil s obdobným odůvodněním i Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 21. 10. 2009, sp. zn. 22 Cdo 1810/2009 a z daných závěrů vychází také pozdější judikatura jako např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 3. 2020, sp. zn. 25 Cdo 1941/2019.

(6) Výše uvedenému odpovídá také další ze závěrů Nejvyššího soudu k dané problematice, jenž je obsažen v rozsudku ze dne 6. 8. 2009, sp. zn. 30 Cdo 352/2008: „*Aby soud mohl znalecký posudek odpovědně hodnotit, nesmí se znalec omezit ve svém posudku na podání odborného závěru, nýbrž z jeho posudku musí mít soud možnost seznat, z kterých zjištění v posudku znalec vychází, jakou cestou k těmto zjištěním dospěl a na základě jakých úvah došel ke svému závěru (srov. Rc 47/55). Závěry znaleckého posudku přitom nelze bez dalšího přebírat, ale je třeba v případě potřeby je ověřovat i jinými důkazy, a to zejména tehdy, jestliže mohou být pochybnosti o správnosti závěrů znaleckého posudku*."

(7) Žalobci souhlasí, že soud nemůže nahradit odborné závěry znaleckých posudků svým vlastním názorem. To ale neznamená, že by měl soud odborné závěry znalce bez dalšího převzít, aniž by je jakkoliv přezkoumal. S ohledem na výše uvedené žalobci konstatují, že **je zřejmou povinností soudu se zabývat věcnou správností znaleckého posudku v takovém rozsahu, aby byl schopný identifikovat, zda lze vyloučit veškeré důvodné pochybnosti o možných odborných nedostatcích posudku a aby tak ověřil, zda byl správními orgány dodržen požadavek základní zásady materiální pravdy dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění**. Přesně podle toho také postupoval krajský soud v daném případě.

(8) Důležitou skutečností také je, že soud sám nevyhodnotil žádný z předložených odborných podkladů jako ten, který by s konečností zodpověděl otázku přípustnosti záměru těžby z hlediska negativního ovlivnění zdroje pitné vody Bzenec komplex. Soud věc **vrátil k novému projednání žalovanému, aby bylo provedeno rozsáhlejší dokazování**, **jež není možné provést v řízení před soudem** (odst. 179 napadeného rozsudku) s tím, že konkrétně **bude třeba zajistit nové posouzení u nezávislé autority** (odst. 252 nebo 318 napadeného rozsudku), **aby byl náležitě zjištěn stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti**.

(9) Jak bylo uvedeno již výše, mezi stranami není sporu o tom, že otázka přípustnosti stanovení dobývacího prostoru záleží na posouzení vysoce odborných otázek. Předmětem sporu v konečném důsledku je, zdali je přípustné umožnit, v souvislosti se záměrem těžby, zvýšení rizik pro vodní zdroj, zásobující 140 tis. obyvatel Jihomoravského kraje. Východiskem pro řešení této problematiky musí být posouzení odborných otázek zejména hydrogeologické a hydrologické povahy. Proto je také základním předpokladem pro rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru náležitá dokumentace stávajících hydrogeologických poměrů před těžbou a nově vzniklých po těžbě.

(10) **Žalobci opakovaně s využitím odborné argumentace upozorňovali, že podklady řešeného záměru tomuto požadavku neodpovídají a že reálné hrozí poškození zájmů na ochraně vodního zdroje Bzenec komplex v důsledku bagatelizace rizik vzniklých odkrytím hladiny podzemní vody vlivem těžby**. Žalobci ve svých podáních konzistentně upozorňovali na konkrétní vady vstupních hydrogeologických podkladů, z nichž vycházela již dokumentace EIA, stanovisko EIA a následně i podání stěžovatele, jím předložená znalecká posouzení a v konečném důsledku i rozhodnutí žalovaného. To se týká především znaleckého posudku prof. Ing. Ivana Landy, DrSc., č. 67-1-2017 ze dne 10. 9. 2017, který byl následně dne 10. 5. 2021 doplněn pod č. 69-1-2021 [dále jen

„**posudky Landy**“] a posudku Ing. Michaela Barchánka ze dne 22. 1. 2022, č. 78/2022 [dále jen „**posudek Barchánka**“]).

(11) Důkladné hodnocení odborných podkladů krajským soudem bylo zcela na místě také proto, že se soud předmětným záměrem těžby a stanovení dobývacího prostoru pro jeho realizaci již jednou zabýval v rozsudku ze dne 6. 10. 2020, č. j. 31 A 112/2020-404, kterým také zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2020 a vrátil mu věc k novému projednání. Jak uvedl soud v odst. 73 napadeného rozsudku „*sice v předchozím rozsudku dospěl k závěru, že vznášené pochybnosti o možných negativních dopadech těžby štěrkopísku v posuzované lokalitě do značné míry odstranil znalecký posudek Landy (2017), který soud vyhodnotil jako jasný, srozumitelný, věrohodný a přesvědčivý. Zároveň však zdůraznil, že se důkazní situace může v dalším řízení změnit, což také nastalo. Byly předloženy další znalecké posudky s doložkou dle § 127a o. s. ř., které přitom odhalily určité nedostatky také v případě znaleckého posudku Landy (2017)*“. I ze samotného textu napadeného rozsudku jsou tedy zřejmé důvody, pro které soud podrobil odborná posouzení pečlivému posouzení.

(12) Obecné výtky v bodech 7 a 8 doplnění kasační stížnosti o překročení pravomocí krajským soudem proto nejsou důvodné. Napadeným rozsudkem dal soud za pravdu žalobcům, kteří pod žalobními body IV.1 a IV. 2. namítali právě nesprávné a neúplné hodnocení znaleckých posudků a dalších podkladů rozhodnutí žalovaným a obvodním báňským úřadem a dále skutečnost, že správní orgány nereflektovaly vady těchto podkladů, zejména nedostatky stanoviska EIA a na něj navazujících stanovisek MŽP, což způsobilo již ve fázi posouzení záměru v procesu EIA a poté i v řízení o stanovení dobývacího prostoru nedostatečně zjištěný stav věci. Závěr krajského soudu, že žalovaný měl nezávisle posoudit východiska, použitou metodiku, argumentaci i závěry všech předložených znaleckých posudků, aby tak dostál své povinnosti zjistit skutkový stav v souladu s požadavky § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, je v napadeném rozsudku také zcela **náležitě a přezkoumatelně odůvodněn řadou podrobných důvodů** v souladu s § 54 odst. 2 s.ř.s.

(13) Ostatně i stěžovatel se ve své kasační stížnosti převážně věnuje odborným otázkám dostatečnosti výchozích podkladů, čímž se snaží doložit, že „*vada spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, ve skutečnosti neexistuje, když krajským soudem vytknuté vady odborných studií a posudků, s pozitivními závěry vůči předmětnému záměru těžby, ve skutečnosti buď neexistují, nebo jde o vady zcela marginální*“. Tím stěžovatel sám připouští, že otázka věcné správnosti odborných podkladů rozhodnutí žalovaného byla pro rozhodnutí krajského soudu relevantní a bylo tedy na místě, že se jí krajský soud podrobně zabýval. Žalobci proto dále reagují především na „obhajobu“ stěžovatelem předložených podkladů, jež je převažujícím obsahem doplnění jeho kasační stížnosti.

2. Ke konkrétním vadám odborných podkladů

(14) Jak je shrnuto i v odstavcích (9) a (10) doplnění kasační stížnosti, pochybnosti o dostatečném zjištění stavu věci žalovaným pramení primárně z vad, které soud v napadeném rozsudku identifikoval u studií *Koppová H.* ***(2010)****: Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu. Vyhodnocení velikosti a významnosti vlivů záměru na podzemní a povrchovou vodu. Závěrečná zpráva – AQUATEST, a.s. Praha*, *Koppová, H.* ***(2012)****: Uherský Ostroh – těžba štěrkopísků – hydrogeologická studie. Závěrečná zpráva. – AQUATEST, a.s. Praha, Koppová, H.* ***(2015)****: Uherský Ostroh – těžba štěrkopísků – závěrečná zpráva. Doplnění hydrogeologické studie. – AQUATEST, a.s. Praha*. Právě na vady předmětných modelů žalobci opakovaně upozorňují již od procesu EIA, ve kterém bylo vydáno stanoviska EIA ze dne 9. 3. 2015. Pro úplnost žalobci dodávají, že stěžovatel sice dané podklady označuje jako „studie AQUATEST", nicméně žalobci dlouhodobě používají označení „model Koppové", a tento termín zachovají i v tomto svém podání.

(15) Navzdory opakovaným upozorněním žalobců na to, že model Koppové byl prokazatelně zpracován s takovou mírou povrchnosti a nepřesností, že v něm uvedené závěry o řešené lokalitě jsou zavádějící, v rozporu s naměřenými daty i s dalšími hydrogeologickými pracemi popisujícími poměry v lokalitě, tyto námitky v předcházejících řízeních příslušné orgány nereflektovaly. Až teprve krajský soud díky náležitému posouzení všech odborných podkladů zcela správně vyhodnotil, že **zásadní vadou modelu Koppové je především chybný předpoklad o vcezování vody z Nové Moravy jako hlavního prvku hydraulického systému** (odst. 84 napadeného rozsudku). Kromě toho také soud potvrdil, že v řízení před žalovaným, resp. správním orgánem I. stupně, byla **relevantním způsobem zpochybněna funkčnost hydraulické bariéry za povodňových stavů**. V tomto směru je také důležité, že soud v napadeném rozsudku uznal, **že chybný matematický model Koppové byl nesprávně využit už při posuzování vlivů na životní prostředí** (odst. 156 napadeného rozsudku), a proto **soud výslovně shledal nezákonnost stanovisko EIA v tom, že nesprávně považuje hydraulickou bariéru za účinné opatření proti kontaminaci** (odst. 250 napadeného rozsudku).

(16) Vzhledem k veškerým podkladům, které se záměrem těžby zabývají a které byly k posouzení jeho vlivů na zdroj pitné vody Bzenec komplex ve správním řízení předloženy je zřejmé, že **všechny zásadní vady modelu Koppové, identifikované krajským soudem, nepochybně objektivně existují**. Právě proto žalobci opakovaně vyzývali příslušné správní orgány, aby zadaly vypracování znaleckého posudku u nezávislého a renomovaného pracoviště s danou odborností (například u některé z univerzit), jestliže tyto orgány nebyly ochotné reflektovat podklady předkládané žalobci, které již samy o sobě, dle přesvědčení žalobců, dostatečně prokazovaly předmětné vady modelu Koppové.

(17) Mezi příslušné orgány, které se měly řádně zabývat namítanými vadami modelu Koppové, ale neučinily tak., patří mimo žalovaného především Ministerstvo životního prostředí (dále jen „**MŽP**"), které již vícekrát posuzovalo vlivy záměru těžby na okolní prostředí (zejména při vydávání stanoviska EIA ze dne 9. 3. 2015, stanoviska k ověření

souladu s požadavky právních předpisů ze dne 26. 10. 2015, ověřovacího stanoviska ze dne 10. 5. 2018, ale i při dalších příležitostech v rámci řízení o stanovení dobývacího prostoru k záměru těžby, jako například při vydávání vyjádření ze dne 25. 11. 2021).

(18) **Dlouhodobé přehlížení vad modelu Koppové ze strany MŽP je pro celou věc zcela zásadní**, neboť kvůli souhlasným stanoviskům a vyjádřením MŽP se následně ani žalovaný náležitě předmětnými vadami nezabýval a pouze mechanicky převzal dřívější chybné závěry MŽP. Právě **MŽP mělo být garantem nestranného a komplexního posouzení řešené problematiky**. **MŽP samo nicméně nedisponuje aparátem způsobilým k posuzování vysoce odborných komplexních hydrogeologických otázek. Právě pro tyto účely je zřízena odborná organizace Česká geologická služba (dále jen „ČGS"), jako příslušné nezávislé odborné organizace dle § 17 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem činnosti je dle zřizovací listiny mimo jiné také poskytování odborné podpory pro rozhodování ve věcech státního a veřejného zájmu**.

(19) Především z novějších stanovisek ČGS, vydaných v roce 2017, tedy až po procesu EIA pro předmětný záměr, je zřejmé, že **ČGS se neztotožnila se závěrem o akceptovatelnosti záměru z hlediska požadavků na ochranu kvality podzemních vod** (podstatné je především vyjádření ČGS ze dne 29. 9. 2017, sp. zn. ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017). **ČGS naopak uvedla, že nejistoty ve vyhodnocení rizika zamýšlené těžby štěrkopísku trvají**. Předmětný závěr pak ČGS potvrdila také v nejnovějším vyjádření k dané věci ze dne 30. 6. 2022, sp. zn. ČGS-441/22/0523*SOG-441/0525/2022. Navzdory upozorněním žalobců na relevantní závěry ČGS k nim však MŽP ani žalovaný náležitě nepřihlédli. MŽP se vyjádřeními ČGS řádně zabývalo teprve při posuzování žádosti stěžovatele o prodloužení platnosti stanoviska EIA. Po přihlédnutí k závěrům ČGS pak MŽP vydalo sdělení ze dne 5. 8. 2022 o neprodloužení platnosti stanoviska EIA.

(20) Stěžovatel v této souvislosti odkazuje na odst. 258 napadeného rozsudku, kde se soud krátce vyjádřil k okolnostem vydání sdělení, které považoval za nestandardní či dokonce alarmující. K tomu žalobci v prvé řadě uvádějí, že **soud dané okolnosti takto hodnotil pouze na základě popisu stěžovatele**, což je také v napadeném rozsudku uvedeno. Žalobci proto znovu opakují, že **z věcného hlediska dopadů záměru těžby na zdroj pitné vody Bzenec komplex je podstatné, že teprve ve sdělení o neprodloužení stanoviska EIA byla ze strany MŽP řádně zohledněna vyjádření ČGS**.

(21) Dle žalobců tedy lze za alarmující naopak považovat, že veškerá předchozí souhlasná stanoviska a vyjádření k záměru těžby, která byla podepsána vždy totožnou úřední osobou, Mgr. Evženem Doležalem, ředitelem odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, **nezohledňovala a řádně se nevypořádala se závěry příslušné odborné organizace ČGS**. Až když se danou věcí v rámci MŽP začal zabývat odbor enviromentálních rizik a ekologických škod, byly závěry ČGS náležitě promítnuty do posouzení záměru těžby. Nehledě na to, že tato výchozí pochybení MŽP a následující ignorování veškerých upozornění žalobců jsou de facto důvodem aktuálního procesního stavu řízení o stanovení dobývacího prostoru pro záměr těžby, neboť **až před krajským**

soudem se žalobci domohli náležitého posouzení odborných podkladů, zejména modelu Koppové.

(22) Ke konkrétním vadám, rozebíraným stěžovatelem v doplnění jeho kasační stížnosti, pak žalobci uvádějí následující.

Ad a) hydraulická funkce Nové Moravy

(23) Žalobci v prvé řadě upozorňují, že argumentace stěžovatele uvedená v odstavcích 11 a 12 doplnění kasační stížnosti o údajném přehlédnutí významu řeky Moravy pro hydraulický systém vcezování ze strany krajského soudu je **zavádějící**. Výtky znaleckých posudků předložených žalobci k funkci Nové Moravy, se kterými se soud v napadeném rozsudku ztotožnil, vychází z bilanční tabulky 18 na str. 46 modelu Koppové z roku 2010. Dle prvního řádku této tabulky je **do Moravy ve všech provedených simulacích s odběry více vody drénováno, než je z ní vcezováno**. **Řeka Morava tak dle modelu Koppové rozhodně není hlavní zdroj vody v jímacím území Bzenec komplex**. Hlavním zdrojem vody je dle Koppové jednoznačně odlehčovací kanál Nová Morava v množství 57 – 189 l/s (druhý řádek tabulky 18). Toto vychází z dat obsažených v modelu Koppové. Slovní hodnocení citované stěžovatelem je zjevně nesprávné a pro posouzení tvrzené funkce řeky Moravy zcela **irelevantní**.

(24) Dále v odstavci 13 doplnění kasační stížnosti stěžovatel zpochybňuje závěry soudu, který dovozuje ze znaleckého posudku RNDr. Pavla Burdy s názvem „*Jímací území Bzenec – komplex – posouzení vlivu projektované těžby štěrkopísků v lokalitě Uherský Ostroh na zdroj pitné vody*“ ze dne 29. 12. 2020, č. 13 – 1/20 (dále jen „**posudek Burdy**“), znaleckého posudku č. 78/2022 ze dne 22. 1. 2022, zpracovaného znalcem Ing. Barchánkem (dále jen „**posudek Barchánka**“) a znaleckého posudku č. 094-02/2022 zpracovaného Ing. Pavlem Benkovičem, listopad 2022, Brno (dále jen „**posudek Benkoviče**“) nesprávnost modelu Koppové ve vyhodnocení Nové Moravy jako okrajové podmínky 3. typu (tok přes polopropustnou hranici). K tomu žalobci v prvé řadě uvádějí, že v předmětných posudcích ani v napadeném rozsudku není nikde řešeno, že Nová Morava „*neumožňovala infiltraci (vcez)*“ k jímacím studnám vodního zdroje Bzenec komplex, jak je **podsouváno stěžovatelem** v předmětné části doplnění kasační stížnosti.

(25) Žalobci proto upozorňují, že za běžných hydrologických stavů s minimálními povrchovými přítoky vodnost (průtok) Nové Moravy určuje pouze drenáž podzemní vody – zejména v blízkosti jezu Uherský Ostroh I. Ve všech variantách čerpání (V0 – V3) v modelu Koppové se má ovšem z Nové Moravy infiltrovat mnohonásobně větší množství vody, než je do ní drénováno (zjednodušeně řečeno propouštěno) (druhý řádek tabulky 18). To je však z hlediska bilance proudění podzemní vody **nemožné**. Právě v tomto ohledu je tedy model Koppové chybný, neboť **není možné, aby se z Nové Moravy do horninového prostředí dostávalo výrazně více vody, než je do ní drénováno**, jak upozorňovali žalobci již s odkazem na znalecký posudek Burdy.

(26) Snaha o zpochybnění posouzení provedených znalcem RNDr. Burdou v odstavcích 14 a 15 doplnění kasační stížnosti je taktéž pouze účelová, neboť **není pravdou, že by žalobci cokoliv bagatelizovali a navozovali dojem, že k infiltraci vod z Nové Moravy do podzemních vod vůbec nedochází, jak tvrdí stěžovatel**. Ve znaleckém posudku Burdy z roku 2020 je na str. 19 poskytnuta detailní statistika převodu vody odlehčovacím kanálem Nová Morava v kap. 2.3.2. Statistika je provedena pro období 1. 11. 1980 až 31. 10. 2019. Průtok větší než 80 m^3/s se vyskytuje pouze 70 dnů v roce. Na základě podrobných dat hladin v odlehčovacím kanále Nová Morava za období let 2016 - 2019 je ve znaleckém posudku Burdy dokumentováno, že k převodu vody vždy dochází až při průměrném denním průtoku nad 100 m^3/s. Při menších průtocích v intervalu 80 – 100 m^3/s k převodu vody v některých případech nedochází. Při průtocích pod 80 m^3/s k převodu průtoku nedochází nikdy. Navíc Burda dokládá, že při průtocích do 100 m^3/s je zvýšení hladiny v odlehčovacím kanálu minimální (řádově centimetry) a **ke zvýšení dotace podzemních vod tak sice docházet může, nicméně jen v minimálním a z hlediska stěžovatelem tvrzené dotační funkce Nové Moravy v zanedbatelném rozsahu**, protože velikost vsaku úzce závisí na výšce hladiny v kanálu. Významnější vzestup hladiny v odlehčovacím kanále nastává až od průtoku cca od 150 m^3/s (průměrně jen 20 dnů v roce).

(27) **Dotace vody z odlehčovacího kanálu Nová Morava do horninového prostředí při převodu povodňových průtoků proto nemá pro vodní zdroj Bzenec komplex z hlediska trvalého zajištění odběrů žádný význam. Povodňová dotace vody z kanálu do horninového prostředí je vzhledem k omezené délce trvání povodňové situace nevýznamná.**

(28) S tvrzeními v odstavci 15 doplnění kasační stížnosti žalobci nijak nepolemizují. Upozorňují však, že je potřeba vnímat, že ohrožení kvality ve vodním zdroji Bzenec komplex závisí na délce průsakových cest a na prosakovaném množství. Odlehčovací kanál Nová Morava není hlavním zdrojem podzemní vody ve vodním zdroji Bzenec komplex, což prokazuje řada předložených odborných podkladů, především Modelová hodnocení jímacího území – vodní zdroj Bzenec – komplex, zpracovaná společností PROGEO, s.r.o. z let 2015, 2016 a 2018 (dále jen „**model PROGEO**"), posudek Burdy, posudek Benkoviče aj.

(29) Žalobci nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatele o nesrozumitelnosti a nepřezkoumatelnosti výhrady krajského soudu vůči okrajové podmínce 3. typu. Ta je dle žalobců zcela srozumitelná a také snadno přezkoumatelná. Modelové simulace Koppové popisují ustálené (tzn. obvyklé či průměrné) hydrogeologické poměry, kdy musí odpovídat zadané a naměřené hladiny v říční síti a hladiny v horninovém prostředí. Všechny modelové studie Kopppové (2010, 2012 a 2015) jsou přitom **chybně založeny na úrovních hladiny v odlehčovacím kanále při zvýšených průtocích** (zjednodušeně řečeno by bylo možné mluvit o malé povodni). Model Koppové proto chybně nadhodnocuje infiltraci (neboli vcez) vody z kanálu do horninového prostředí. Výsledky modelu Koppové vzhledem k velké dotaci vody z kanálu do horninového prostředí proto (opět chybně) Novou Moravu interpretují jako rozvodí, které neumožňuje přetok podzemní vody pod Novou Moravou. Důkazem chybného pojetí Nové Moravy jako

hydrogeologického rozvodí jsou vypočtené (modelové) izolinie hladiny podzemní vody všech simulací s odběry předkládanými Koppovou.

(30) V odstavci 17 doplnění kasační stížnosti je to pak paradoxně stěžovatel, který zlehčuje význam matematického modelování, čímž se patrně snaží učinit model PROGEO nedůvěryhodným. Žalobci se nehodlají blíže zabývat planými nařčeními z neobjektivity zpracovatelů modelu PROGEO, jež stěžovatel využívá pravděpodobně kvůli nemožnosti zpochybnění odborných závěrů tohoto modelu. Nehledě na to, že jsou to žalobci, kteří opakovaně navrhovali, aby příslušné orgány zadaly vypracování nezávislého posouzení celé problematiky a vyřešení proti sobě stojících podkladů stěžovatele a žalobců. Pro identifikaci hrubých chyb modelu Koppové však v prvé řadě není model PROGEO vůbec potřeba. Postačuje znalost poměrů lokality záměru těžby a porovnání dostupných hydrogeologických údajů s údaji a výsledky modelu Koppové (úrovně hladin, změny hladin při změně odběrů, údaje hydraulické vodivosti, bilanční údaje).

(31) V následujícím odstavci 18 doplnění kasační stížnosti se stěžovatel opět uchyluje k cíleně zavádějící argumentaci. Je naprosto zjevné, že **pomocí simulace ustáleného proudění podzemní vody nelze popisovat krátkodobě vyskytlý (neustálený) stav**, jak je to provedeno u záměru těžby na základě modelu Koppové. **Důsledkem takového postupu jsou zásadní chyby v interpretaci hydrogeologických poměrů**. Dle žalobců je stěžovatelovo vysvětlení zásadní neznalosti a chyb při sestavení modelu Koppové jako vědomé činnosti, vycházející z „*konzervativního scénáře popisu poměrů*" zcela nepřijatelné. Skutečnost je taková, že v modelu Koppové, ani v navazujících podkladech posouzení EIA není náležitě vyhodnoceno, zdali je jednorázově změřená hladina ze dne 12. 11. 2009 pro model ustáleného proudění podzemní vody vhodná. A to dokonce ani poté, kdy se naměřené úrovně hladiny z roku 2012 rozcházely téměř o 2 m a žalobci daný nedostatek také namítali.

(32) Žalobci v dané souvislosti upozorňují, že **o kvalitě modelu rozhoduje jeho schopnost přiměřeně postihnout změny proudění podzemní vody v reakci na změny velikosti a rozložení odběrů**. Tímto axiomem byl právě určován také modelový přístup PROGEO, zaměřený na modelovou simulaci více rozdílných hydraulických stavů, včetně stavu, který Koppová naměřila v roce 2012, ale pro model sama nevyužila.

(33) V obhajobě modelu Koppové stěžovatel pokračuje v odstavci 19 doplnění kasační stížnosti tím, že spojuje do vyčíslení zdrojů pro vodní zdroj Bzenec bilanci Nové Moravy a Moravy, i když v bilanční tabulce 18 v modelu Koppové z roku 2010 je Nová Morava a Morava rozklíčována samostatně s tím, že dle výpočtů modelu je hlavním zdrojem Nová Morava a nikoliv Morava. Realita je ale opačná, jak bylo prokázáno již výše v reakci na odstavce 11 až 13 doplnění kasační stížnosti. **Hlavním zdrojem vody pro vodní zdroj Bzenec komplex jsou průměrně několik km vzdálené jezové zdrže Moravy**. V tomto světle je interpretace odst. 156 napadeného rozsudku stěžovatelem **chybná**.

(34) V napadeném rozsudku se krajský soud v odstavci 155-157 pozastavuje především nad tím, že vady matematického modelu Koppové nebyly zjištěny již v rámci oponentního posouzení AQD-envitest zpracovaném v roce 2012 Ing. Jiřím Tylčerem (dále jen

„**posouzení Tylčera**“), posudku G E T zpracovaném v roce 2014 Ing. Danielem Bubákem (dále jen „**posouzení Bubáka**“), nebo ve znaleckém posudku Prof. Ing. RNDr. Ivana Landy, DrSc. ze dne 10. 9. 2017 č. 67-1-2017 (dále jen „**posudek Landy z roku 2017**“). Následně soud poukazuje na zásadní vady modelu Koppové (nadhodnocená bilance, interpretace jako rozvodí vzhledem k nadměrnému vcezu) a na promítnutí těchto chyb do chybných úvah o hydrogeologických poměrech v rámci EIA. Všechny tyto závěry jsou pro posouzení zákonnosti rozhodnutí žalovaného zcela relevantní a stěžovatel je ve své kasační stížnosti nijak hodnověrně nezpochybnil.

(35) Co se týče zmínky stěžovatele o štěrkovišti Kvasice, k tomu žalobci již v rámci předchozího řízení před krajským soudem, ve kterém byl vydán rozsudek ze dne 6. 10. 2020, č. j. 31 A 112/2020-404, uvedli ve vyjádření ze dne 5. 10. 2020, že využívání vody z těžebních jezer k pitným účelům přináší přerušení zásobení obyvatel již v průběhu, nebo návazně na výskyt povodní. Povodeň v roce 2010 tedy odběr ze štěrkoviště Kvasice v důsledku následného zhoršení kvality na několik měsíců ukončila.

(36) Od odstavce 20 doplnění kasační stížnosti se stěžovatel věnuje také otázce povodní a jejich vlivu na ohrožení zdroje pitné vody Bzenec komplex záměrem těžby, přičemž i tuto okolnost značně bagatelizuje. Žalobci proto k předmětné problematice nejprve konstatují, že k infiltraci povodňové vody z Nové Moravy do horninového prostředí při povodni dochází, nicméně přes kolmatační (či naplavovací) vrstvu, která zásadním způsobem snižuje propustnost a má také filtrační funkci. V rámci záměru těžby je ovšem počítáno s odkrytím této kolmatační, krycí vrstvy povodňových hlín a jejím zahloubením 10 m pod obvyklou úroveň hladiny podzemní vody. Při plnění těžební laguny povodňovou vodou by tedy nevyhnutelně docházelo k preferenčnímu nátoku vod do horninového prostředí ze zatápěné laguny. Reálně tedy hrozí vnos organických látek a potenciálně znečišťujících látek z vyplavených průmyslových obalů (což je známo z povodní roku 1997), který by způsobil nekontrolovatelný a především nepředvídatelný vývoj kvality vody v těžebním jezeře. Tento vývoj není možné v oblasti hlavního nátoku k vodnímu zdroji připustit, neboť by tím **došlo ke zjevnému zvýšení rizik pro vodní zdroj Bzenec komplex**.

(37) Rozhodnou skutečností je také to, že povodeň v říční síti opadne obvykle během několika dnů. Voda v říční síti je neustále obměňována prouděním. Kvalita vody v těžební laguně se ale nachází v ohrázovaném území se stagnací proudění podzemní vody. Soudu bylo už v rámci žaloby zdokumentováno, že zátopa po povodni se může v oblasti plánované těžby vyskytovat i několik týdnů. Kvalita vody v těžební laguně proto může být povodňovou událostí nevhodně pozměněna až trvale.

(38) V odstavci 21 doplnění kasační stížnosti stěžovatel v souvislosti s problematikou infiltrace manipulativně srovnává dva zcela rozdílné jevy, kterými je krátkodobá infiltrace z Nové Moravy a trvalé proudění podzemní vody z těžebního jezera k jímacím studnám vodního zdroje. Společnost PROGEO v odborném časopise Vodní Hospodářství (7/2017) a na XV. Hydrogeologickém kongresu v Brně publikovala studii, v níž stanovila velikost proudu podzemní vody v bilančním profilu procházejícím projektovanou těžebnou Uherský Ostroh. Mezi pravostranným okrajem údolní nivy a mezi Novou Moravou přes širší

oblast projektované těžby Uherský Ostroh protéká množství 75 ±20 $l.s^{-1}$. Přitom bilanční profil zaujímá pouze část hradišťského příkopu. Objem vytěženého prostoru štěrkovny (23 ha) po terén (171 m n. m.) je při úrovni těžby do 158 m n. m. (tedy do povolené hloubky 13 m) roven 2,99 milionu m^3. **Povodně mají tedy potenciál změnit kvalitu takového objemu podzemní vody v území, který dosahuje více než poloviny průměrného ročního odběru pitné vody ze zdroje Bzenec komplex.** (ten činí asi 5,27 milionu m^3).

Návrh důkazu:
- číslo 7/2017 časopisu Vodní hospodářství v elektronické podobě

(39) Oblast štěrkovny je dle dostupných podkladů zaplavována dvacetiletou vodou (tedy průměrně jedenkrát za 20 let). Navíc tato statistika předpokládá bezchybnou funkci protipovodňových hrází podél Moravy a koryta Nové Moravy.

(40) Hladina podzemní vody je v kolektoru štěrkopísků napjatá, absence vodou nesaturovaného prostoru ve štěrkopíscích snižuje množnost průvalů (a nadměrné dotace) povodňových vod v případě zatopení terénu do kolektoru štěrkopísků.

(41) Při rozměrech Nové Moravy 20 m * 3000 m (šířka * délka = 6 ha) může docházet k časově omezenému vcezování povodňové vody z Nové Moravy do horninového prostředí při povodni v ploše 6 ha, navíc přes kolmatační vrstvu. Těžební laguna má mít plochu až 21 ha, tedy více než 3x větší v porovnání s plochou vcezu uplatněnou v odlehčovacím kanálu, přičemž s realizací záměru těžby má být krycí vrstva povodňových hlín odstraněna.

(42) Poukazem na existenci vcezování znečištěné povodňové vody z Nové Moravy do horninového prostředí, jak to činí stěžovatel, tedy **nelze bagatelizovat vcezování přes těžební lagunu**. **V případě těžby by prokazatelně došlo ke znásobení vcezu povodňové vody do horninového prostředí**.

(43) K odstavci 23 doplnění kasační stížnosti pak žalobci dodávají, že spekulace stěžovatele o tom, že „*v důsledku povodňové záplavy v roce 1997 k prakticky okamžitému odstavení vodního zdroje Bzenec – komplex z provozu, tak jako tak, došlo*“ je mylná. K odstavení vodního zdroje Bzenec komplex při povodni v roce 1997 nedošlo (doloženo provozní evidencí odběrů vody žalobce a). Napjatá hladina podzemní vody v kombinaci s krycí vrstvou povodňových hlín eliminuje negativní vliv zaplavení na vodní zdroj. **Záměr těžby však tyto příznivé podmínky naruší**.

Návrh důkazu:
- provozní evidence odběrů vody žalobce a) ze zdroje Bzenec komplex za období let 1996-2001

Ad b) hodnocení vlivu povodní

(44) Problematika povodní byla řešena již výše, vzhledem k tomu, že jednotlivé vady modelu Koppové spolu úzce souvisí. Žalobci nicméně respektují strukturu doplnění kasační stížnosti, a proto se nyní vyjadřují k bodu III. b) - hodnocení vlivu povodní, konkrétně tedy k odstavcům 24 a 25 doplnění kasační stížnosti, kde stěžovatel opakovaně dovozuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

(45) Žalobci k tomu v prvé řadě uvádějí, že hodnocení rizik v modelu Koppové z roku 2012 zredukovalo možné dopady povodní na vyplavení maziv, olejů a pohonných hmot z mechanismů obsluhujících těžbu. Tento **reduktivní přístup zcela pomíjí trvalé dopady** povodně na kvalitu vody v těžební laguně vlivem vnosu organické hmoty, utonulých zvířat a poškozených průmyslových obalů. Těmito riziky se model Koppové ani celá dokumentace EIA navzdory upozorněním žalobců vůbec nezabývala. Je zcela zřejmé, že právě tuto okolnost vytknul krajský soud v napadeném rozsudku jako chybu modelu Koppové. Žalobci k tomu pak dodávají, že z důvodu opomenutí hlavních rizik záměru těžby v podobě ohrožení vodního zdroje Bzenec komplex vnosem organických hmot a dalších, je vymístění motorových mechanismů mimo oblast zátopy pouze alibistické nápravné opatření, které se vůbec nezabývá hlavním rizikem.

(46) V každém případě platí, že dopady povodně, která přelije nebo zbortí protipovodňové hráze jsou nepredikovatelné, přičemž ovšem rizika s tím spjatá jsou pro vodní zdroj Bzenec komplex nepřijatelná. Podstatnou skutečností v dané souvislosti je, že **neexistuje žádná náhrada za takto velký zdroj pitné vody pro Jihomoravský kraj, neboť není technicky možné zajistit náhradní zásobování vodou najednou pro 140 tis. obyvatel**.

(47) Co se týče hydraulické bariéry, možnosti eliminace nepříznivého vývoje kvality vody v laguně na vodní zdroj jsou pomocí tohoto opatření jsou nulové. To platí obzvláště pro nevhodně navrženou podobu bariéry v modelu Koppové, která vodní zdroj nijak neochrání. Nadto žalobci dodávají, že funkčnost zaplavených elektrických zařízení hydraulické bariéry i po opadnutí několikatýdenní povodňové zátopy je pouze nepodloženým přáním, nikoliv seriózním posouzením možného stavu.

Ad c) funkčnost hydraulické bariéry při povodních

(48) Jak uvedli žalobci již výše, opatření spočívající ve vzniku tzv. hydraulické bariéry je přímo v modelu Koppové navrženo jako zcela nefunkční, jelikož byla hydraulická bariéra naddimenzována tak, aby ji proud podzemní vody směrem ke studnám prameniště protékal (viz str. 48, model Koppové z roku 2010), protože voda z vrtů bariéry má být navracena do těžební laguny. Navržená „**hydraulická bariéra“ tak nemůže prameniště Bzenec komplex proti průniku kontaminace z oblasti těžební laguny ochránit a linii vrtů nelze považovat za skutečnou hydraulickou bariéru.**

(49) Pokud by byla hydraulická bariéra navržena k zamezení přítoku kontaminované podzemní vody ke studnám vodního zdroje Bzenec komplex, došlo by k zásadnímu poklesu vydatnosti vodního zdroje a ke zhoršení kvality jímané vody vzhledem k blízké kontaminaci chlorovaných uhlovodíků a pesticidů z jiných směrů. Proto žalobci upozorňují, že hodnocení soudu o funkčnosti hydraulické bariéry v odstavci 213 napadeného rozsudku není při řešení dané odborné otázky správné. Štěrkopísek ve vztahu k ropným látkám rozpuštěným v podzemní vodě má **pouze velmi omezenou samočistící schopnost**. Ale i u mnoha dalších kontaminujících látek (jako např. pesticidy, hnojiva, mnohé průmyslové látky) je samočistící schopnost štěrkopísků velmi omezená až zanedbatelná.

(50) Co se týče srovnání důsledků a pravděpodobnosti opakovaně se vyskytujících povodní s vykonstruovanou hypotézou o havárii cisterny na blízké silnici první třídy, převzatou z posudku Landy z roku 2017, jedná se dle žalobců pouze o absurdní příklad nadužívání analogie ze strany stěžovatele. K takovéto havárii za celou dobu existence silnice nedošlo. K povodním a zaplavení oblasti těžby však ano. Příchod stoleté i větší povodně je v dlouhodobém horizontu nevyhnutelným jevem. Havárie cisterny s benzínem v daném úseku silnice je falešná konstrukce, která nijak „neeliminuje" vliv povodní. Ohledně nefunkčnosti hydraulické bariéry lze odkázat i na fotografie dokumentující zaplavení území povodňovou vodou, které jsou součástí doplnění kasační stížnosti na str. 11 a 12 a byly například i součástí textu žaloby žalobců a)-k) ze dne 4. 8. 2022. I laik z předložené fotodokumentace dovodí, že čerpání v zaplavené laguně není technicky možné.

(51) Determinace stěžovatele k prosazení záměru těžby v těsné blízkosti zdroje pitné vody je natolik silná, že v odstavci 29 doplnění kasační stížnosti bez jakékoliv reflexe raději uvažuje, že by jako účinné opatření proti kontaminaci zdroje pitné vody „*musela být kamsi odstraněna celá řeka Morava jako taková*" namísto toho, aby na jeho straně došlo k uvědomění, že vzhledem k přírodním podmínkám a zájmům na udržitelném zásobování obyvatelstva vodou je třeba rozlišovat vhodná, méně vhodná a nevhodná místa pro těžbu. **Nátoková oblast prameniště zdroje pitné vody Bzenec komplex je již jen z povahy věci zjevně nevhodná k realizaci záměru těžby**.

(52) Zkušenost s provozováním vodního zdroje Bzenec komplex (od roku 1981 prameniště Bzenec I a od roku 1995 prameniště Bzenec III sever a jih) potvrzuje, že i v době katastrofální povodně v roce 1997 bylo možné vodní zdroj provozovat bez odstávky. Mezi hlavní důvody nepochybně patří, že k významným průvalům povodňové vody vzhledem k napjaté hladině podzemní vody v kolektoru štěrkopísků nedošlo vzhledem k minimální propustnosti povodňových hlín a existenci kolmatační vrstvy ve dně Nové Moravy. Skrývkou povodňových hlín a zpřístupněním těžební laguny povodňové záplavě, se kterou je počítáno v rámci záměru těžby, by došlo k zásadní změně těchto stávajících poměrů. Zmínka povodňového a havarijního plánu jako nástroje k eliminaci rizik je ve vztahu k povodním odpovídajícím roku 1997 zcela absurdní, protože **žádná technická opatření nedokáží nátok kontaminované vody k vodnímu zdroji v době povodní eliminovat**.

(53) Když následně stěžovatel v odstavci 30 doplnění kasační stížnosti **zcela obrací svou dosavadní argumentaci** a uvádí, že hydraulická bariéra „*představuje ryze hypotetickou součást řešené problematiky*" je zřejmé, že se jedná čistě jen o snahu prosazení záměru těžby za každou cenu. Doposud byla hydraulická bariéra v podkladech předkládaných stěžovatelem (i v podkladech stanoviska EIA) vždy na základě modelu Koppové prezentována jako hlavní opatření k minimalizaci negativních vlivů záměru těžby na zdroj pitné vody Bzenec komplex a takto byla vyžadována, jak v posouzení Tylčera, ale především se jedná o jednu ze závazných podmínek stanoviska EIA (podmínka č. 7, 18 a 54).

3. K nedostatkům odůvodnění záměru těžby metodou analogie

(54) K tomu, jaké nebezpečí hrozí zdroji pitné vody Bzenec komplex v případě povodní při již realizovaném záměru těžby, což stěžovatel znovu zpochybňuje v odstavcích 31 a 32 doplnění kasační stížnosti, se žalobci již vyjádřili výše v rámci předchozího bodu tohoto vyjádření. Dále proto budou reagovat již primárně jen na samotnou otázku nedostatků odůvodnění záměru těžby metodou analogie.

(55) Žalobci v daném kontextu v prvé řadě uvádějí, že analogické příklady koexistence těžby s vodními zdroji uvádí pouze 2 lokality, a to jezera u Ostrožské Nové Vsi a jezero Černý. Teprve poté, kdy se ukázalo, jak nepřesný a zavádějící je model Koppové, pokud jde o hydrogeologické poměry lokality, začaly být v odborné polemice k otvírce těžby stěžovatelem více akcentována metoda analogie spolu s příklady analogických lokalit. Naopak do pozadí byly odsouvány výsledky modelu Koppové, jak ostatně učinil stěžovatel i v odstavci 30 doplnění své kasační stížnosti. Tento přístup byl poprvé zvolen v posouzení Tylčera, které mělo být oponentním posouzením modelu Koppové. Namísto detailního odborného posouzení práce Koppové se však jedná především o obhajobu záměru těžby. Odůvodnění přípustnosti záměru s převažujícím užitím analogie bylo pak dále převzato například i do posudku Landy z roku 2017 nebo ve studii RNDr. Patzelta z roku 2020.

(56) Žalobci a) – k) na nevhodné nadužití metod analogie k obhajobě záměru těžby v lokalitě Uherský Ostroh podrobně upozornili již v žalobě ze dne 4. 8. 2022. Obdobně kriticky je problematika analogie hodnocena v posudcích Burdy a Benkoviče. Mnohé údajně analogické lokality nelze vůbec srovnávat z hlediska faktorů ovlivňující povrchové proudění (např. hráze, konfiguraci terénu, geometrii nivy, vegetační pokryv, průběh komunikací), ani z hlediska faktorů ovlivňujících proudění podzemní vody a šíření kontaminace (směry a rychlosti proudění podzemní vody, velikost a rozmístění odběrů, propustnost kolektoru, mocnost kolektoru i krycí vrstvy povodňových hlín, pórovitost a další faktory ovlivňující migraci kontaminace).

(57) Provedené stanovení rizik záměru pro vodní zdroj Bzenec komplex není podloženo vůbec žádnou exaktní metodou. **Takovýto postup vyhodnocení rizik je nepřezkoumatelný.** Není ani určeno, jaká rizika by již byla nepřípustná, není známa

škála hodnocení. Nelze stanovit, které faktory by již těžbu vylučovaly, ani „jak bezpečně" od těchto faktorů jsou vzdáleny hydrogeologické poměry zájmové lokality. Jedná se tedy pouze o nepodložené subjektivní srovnání. V této souvislosti žalobci znovu upozorňují, že naplnění rizik pro vodní zdroj Bzenec komplex může mít **zásadní dopad pro až 140 tisíc lidí**. Povolení těžby v dané pozici nemá a nemůže být výsledkem srovnání vybraných příkladů bez zohlednění jejich podstatných odlišností.

(58) V odstavcích 33 až 35 doplnění kasační stížnosti stěžovatel opět spekuluje o tom, že při povodních v roce 1997 měl být zdroj pitné vody Bzenec komplex krátkodobě odstaven. Žalobci se proti těmto domněnkám stěžovatele proto znovu důsledně ohrazují a opětovně odkazují na provozní evidenci odběrů z vodního zdroje Bzenec komplex žalobce a).

(59) Naopak v případě lokality štěrkoviště Kvasice bylo po povodních ukončeno čerpání na 9 měsíců. Skutečnost, že hydrogeologické poměry dané oblasti umožnily „brzké obnovení" odběrů z linie jímacích vrtů dle tvrzení stěžovatele nijak nezaručuje, že stejně příznivé podmínky automaticky nastanou i v případě vodního zdroje Bzenec komplex a plánované těžby Uherský Ostroh.

4. K oponentním posouzením modelu Koppové

(60) V části V. doplnění kasační stížnosti se stěžovatel vrací k vadám modelu Koppové v kontextu posouzení Tylčera a Bubáka a z jejich tvrzení o absenci vad modelu Koppové dovozuje nesprávné hodnocení posouzení Tylčera a Bubáka krajským soudem v napadeném rozsudku. Žalobci jsou přesvědčeni, že již výše dostatečně prokázali nezpochybnitelnou existenci zásadních vad modelu Koppové. Pro úplnost však dodávají, že model Koppové dokonce i v simulaci varianty extrémního sucha nesmyslně uvažuje zvýšenou hladinu vody v odlehčovacím kanálu Nová Morava, odpovídající převodu zvýšených průtoků Moravy přes odlehčovací kanál. Je však zcela zřejmé, že **při extrémním suchu k převodu vody odlehčovacím kanálem nemůže docházet**, protože v řece Moravě jsou vlivem sucha průtoky příliš nízké. Důsledkem je, že model v rámci simulace ustáleného proudění bez odběrů podzemní vody udává pro oblast pramenišť úrovně hladiny podzemní vody 169 – 170 m n. m. (viz příloha č. 1 modelu Koppové z roku 2012). Modelová hladina podzemní vody má tedy oproti reálnému stavu chybu přibližně 2 m, a to i v porovnání s historickými měřeními hladin provedenými již v roce 1971 Tarabou či Malým v roce 1990, jež ani nezohledňují probíhající klimatickou změnu a zásadní vysoušení krajiny. Jedná se tedy o zjevnou a nepřípustnou chybu.

(61) Model Koppové jako kalibrační hladiny pro simulaci ustáleného proudění použil neustálené, krátkodobě zvýšené hladiny podzemní vody z měření ke dni 12. 11. 2009. **Model ustáleného proudění podzemní vody je tak nakalibrován chybně k interpretaci stavů, z nichž ani jeden nemá dlouhodobou platnost. Důsledkem je zásadní nadhodnocení infiltrace (vcezu) z Nové Moravy do horninového prostředí**. **Nová Morava se v modelu Koppové stala chybně hlavním zdrojem vody pro vodní**

zdroj Bzenec komplex. Jen tak bylo možné docílit v modelu rozdíl hladiny mezi stavem bez čerpání a s čerpáním.

(62) Přestože v modelu Koppové z roku 2012 byly k dispozici již správné (obvyklé) údaje hladin v odlehčovacím kanálu Nová Morava, model byl i nadále ponechán v chybném stavu, a to i ve variantě z roku 2015. S tímto chybným přístupem není možné vůbec vést diskusi o reálných hydrogeologických poměrech zájmové lokality, ani vést diskusi o rizicích pro vodní zdroj Bzenec komplex.

(63) Ačkoliv jsou tedy oponentní posouzení modelu Koppové od Tylčera z roku 2012 či Bubáka z roku 2014 zpracovány zdánlivě pečlivě, jejich závěry jsou zkresleny opomenutím zásadních chyb modelu Koppové. V důsledku toho ani tato posouzení nebo i posudky Landy z roku 2017 a 2021 **nemají potřebnou vypovídající hodnotu, jak správně vyhodnotil krajský soud v napadeném rozsudku**.

5. K hodnocení posudků Landy

(64) Ve vztahu k části VI. Doplnění kasační stížnosti, týkající se hodnocení posudků Landy soudem, žalobci trvají na již výše prokázaných skutečnostech:

ad a) model Koppové má všechny vady uvedené již v žalobě žalobců a)-k) ze dne 4. 8. 2022. Společnost VaK má nadále zájem na tom, aby tato skutečnost byla v souladu s názorem krajského soudu přezkoumána nejlépe dvěma nezávislými odbornými institucemi kompetentními k posudkům matematického modelování proudění podzemní vody a transportu kontaminace.

ad b) hydraulická bariéra je navržena jako průtočná, nesplňuje proto funkci hydraulické bariéry a neochrání vodní zdroj Bzenec komplex před průnikem kontaminované podzemní vody z prostoru těžební laguny. Dochází tak zjevně k porušování podmínek stanoviska EIA pro povolení těžby.

ad c) z hlediska matematického modelování je podstatné, aby výsledky modelových studií vycházely z měřených dat a rovněž aby výsledky odpovídaly naměřeným datům. Tyto základní principy odborné práce s modelem Koppová nesplnila. Rovněž je podstatné, aby byly brány v potaz především závěry autorů modelů a aby nedocházelo k účelovým dezinterpretacím ve smyslu, že model PROGEO „*nepřináší nic nového*“, případně že model PROGEO a Koppové hydrogeologické poměry „*interpretují víceméně shodně*“.

6. K hodnocení posudku Barchánka

(65) V odstavcích 42 až 44 stěžovatel dále zpochybňuje také hodnocení soudu ve vztahu k posudku Barchánka. Poměrně detailní posouzením soudu obsažené v odstavcích 140-149 napadeného rozsudku však nevyvrací žádnou relevantní argumentací, jen konstatuje, že krajský soud posudku Barchánka nic zásadního nevytýká, a přesto s ním

nenaložil jako s revizním posudkem, který by měl zodpovědět s konečnou platností všechny relevantní odborné otázky.

(66) Z napadeného rozsudku je přitom zřejmé, že minimálně zčásti se soud ztotožnil s tím, jak posudek Barchánka kriticky hodnotili žalobci a)-k) ve své žalobě ze dne 4. 8. 2022 a výslovně jej proto označil za **nekoncepční** a vytknul mu také, že ani **neodpovídá na všechny položené otázky** (viz odstavec 147 napadeného rozsudku). Co se týče žalobců, ti nadále trvají na všech vadách, které namítali vůči posudku Barchánka ve svých předchozích podáních ve věci.

7. K odbornému stanovisku RNDr. Koppové

(67) V neposlední řadě stěžovatel pod bodem VIII. Doplnění kasační stížnosti namítá nezohlednění odborného stanoviska RNDr. Koppové ze dne 15. 7. 2022 krajským soudem a vytýká, že konstatování soudu ohledně neprovedení daného posouzení jako důkazu s tím, že nemohl přispět k dalšímu objasnění skutkového stavu věci, je nedostatečné. Už jen vzhledem k tomu, že v tomto svém odborném stanovisku RNDr. Koppová obhajuje svůj vlastní model, je zřejmé, že se skutečně jedná o důkaz, který by nemohl přispět k objasnění skutkového stavu věci. Jedná se o účelové prohlášení, jehož hlavním cílem je bagatelizace vlastních chyb na poli matematického popisu hydrogeologických poměrů lokality.

(68) Žalobci a)-k) v souvislosti s předmětným stanoviskem doplňují, že na jeho obsah reagovali již v replice ze dne 16. 12. 2022. Pro úplnost na tomto místě žalobci dodávají, že rizika lokality nelze nijak hodnotit, pokud není nic známo o směrech, rychlostech a bilanci proudění podzemní vody. Stejně jako o hlavních zdrojích podzemní vody, délce průsakových drah, změnách vyvolaných těžbou, pórovitosti a dalších parametrech. Právě za účelem zjištění, nebo ověření uvedených parametrů (protože analogie je nemůže poskytnout) měl být zpracován model Koppové.

(69) Ve třech zprávách (2010, 2012 a 2015) modelu Koppové je tvrzeno, že matematický model byl použit pro „*dimenzování hydraulické bariéry za účelem ochrany vodního zdroje Bzenec komplex*“. Toto Koppová ve svém stanovisku ze dne 15. 7. 2022 popřela s tím, že se jedná o jakousi podružnou metodu, na níž nemá být brán příliš zřetel. Tento obrat v argumentaci pak „ctí“ také stěžovatel, jak žalobci upozornili již výše v odstavci 52 tohoto vyjádření. Žalobci proto předpokládají, že primárním účelem předmětného stanoviska Koppové bylo připravit prostor pro relativizaci dříve tvrzené zásadní role hydraulické bariéry stěžovatelem obsažené v odstavcích 49-52 doplnění kasační stížnosti.

III. Závěrečný návrh

(70) **Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem a důvodům žalobci navrhují, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele pro její nedůvodnost zamítl a**

uložil stěžovateli nahradit žalobcům náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 36.372,60 Kč (sestávající dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, z odměny právního zástupce za jeden úkon vyjádření ke kasační stížnosti celkem 12 osob zúčastněných na řízení ve výši 12 x 2.480 Kč, hotových výdajů právního zástupce osob zúčastněných na řízení za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč a DPH ve výši 21 % ze součtu předchozích položek ve výši 6.312,60 Kč).

V Brně dne 17. 8. 2023

Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.	Obec Moravský Písek	Obec Vnorovy
Obec Archlebov	Obec Mutěnice	Město Vracov
Město Hodonín	Obec Starý Poddvorov	Obec Dolní Bojanovice
Město Kyjov	Město Veselí nad Moravou	Město Uherský Ostroh